

GLAS NARODA

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York so celo leto \$7.00
in Kanado	\$6.00
Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00
Za šest leta	\$1.50
Za šest leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertiser on Agreement.

"Glas Naroda" iskaja vsaki dan izjemni nedelj in prazniki.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembi kraja naravnih krov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznamo, da hitreje našljemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

IZ AMERIŠKE POLITIKE

Odbor demokratske stranke v državi New York je na svoji seji v torku proglašil Al. Smitha kot kandidata za demokratsko predsedniško nominacijo.

Dasi je bilo splošno znano, da je Al Smith izbran kandidatom te stranke, je vendar manjkalo formalne izjave.

Že pred meseci je bilo jasno, da razen Smitha ne pride skoraj nihče vpoštov. Izza Wilsonovega poraza se vprvič audi demokratu nekaj prilike za zmago.

Republikanci se nahajajo v veliki zagati. Z najrazličnejšimi petrolejskimi mahnacijami so izgubili skoro ves svoj ugled.

Edinole Hoover ima kolikortoliko čiste roke, in za to bo najbrž tudi Hoover kandidiral na republikanskem tiketu.

Nekateri se zavzemajo za Lowdena, ki je baje farmerjem precej priljubljen. Toda Lowden ni Wall Street: popolnoma pogodu, dasi je izrazit zastopnik velekapitalističnih interesov. Kar pa ni Wall Street pogodu, ne more igrati v politiki kakve odločilne vloge.

Resnica je le to, da republikanci zaenkrat ne razpolago z možem, ki bi bil močnejši kot je Al Smith; ki bi bil bolj popularen kot je Smith, kateri se je dovršeno izobrazil v najtemeljitejši politikanstki šoli na svetu — v Tammany Hall.

Smith je navidez velik prijatelj delaveca, prijatelj vseh ponižanih in razdaljenih, v resnici pa ni nič drugega kot navaden oproda velekapitalističnih interesov.

Navzlic temu pa zna pri vsaki priliki izzvati vtis, da mu je demokracija dežele nekaj svetega, in da so mu istotako svete demokratične ustanove dežele.

Pri vsaki priliki se zavzema za svobodo govora, za pravico zborovanja in večkrat se je že pripetilo, da je pomilostil kakega delaveca, ki je bil zaprt zastran preveč radikalnih besed ali dejanj.

V resnici pa ni storil ničesar za rešitev izgubljene demokracije.

Toda ljudje poslušajo in čitajo njegove govor, plosko jim ter so zadovoljni z njimi.

Skoro podobno stališče zavzema napram najbolj prečem vprašanju, napram prohibiciji.

Priljubljen je postal kot izrazit nasprotnik prisilne suše. Postal je upanje vseh mokračev.

In še danes se navdušujejo stotisočeri zanj, misleč, da bo takoj, ko bo stopil v Belo hišo, odpravil prohibicijo.

Kaj jih briga pribito dejstvo, da Smith tega ne more storiti tudi če bi še tako iskreno želel.

Ako bi znal ameriški volilec trezno razsojati položaj, bi ga moralno presenetiti navdušenje, ki neprestano narša za Smitha po južnih, izrazito suhih državah.

Še pred tedni je bilo na Jugu napram Smithovi kandidaturi jako hladno razpoloženje.

Tedaj je pa odpotoval Smithov zaveznički, newyorskemu zupanu Jommu Walkeru na Jug.

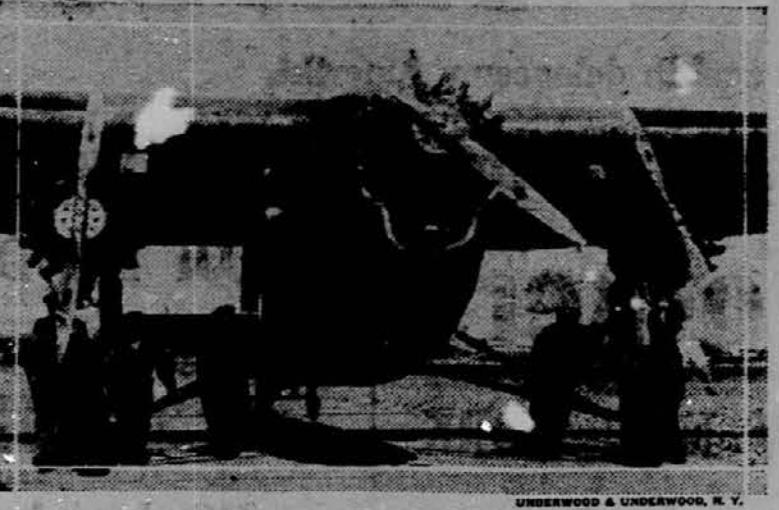
Tamošnjih politikom je zatrdiril, da se bo Smith boril le proti manj važnim prohibicijskim vprašanjem, prohibicije same se pa ne bo dotaknil.

Z drugimi besedami rečeno: prohibicijski amendment bo ostal nedotakljiv in ga Smith v volilni kampanji niti omenil ne bo.

Južni politiki so se s tem zadovoljili in vsledtega se lahko že sedaj reče, da bo Smith nominiran, in bo jeseni tudi izvoljen, če republikanci pravočasno ne dobe pravega moža.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"!

FORDOV VSEKOVINSKI AEROPLAN

s katerim bo skušal poleteti raziskovalec Byrd na Južni tečaj. Aeroplani ima tri motorje.

Dopis.

Onoville, N. Y.

Veseloga ujman nič kaj poročati, pač pa žalostno vest. Nesreča je zadeval družino Matevža Ivančiča, oziroma njegovega sina Mike-a, starega 14 let.

Dne 15. marca pral sedmo uro zjutraj je šel vrane strelijet in na

zaj gredje je šel čez ograjo. Najprej je postavil puško čez ograjo in držal z desno roko na koncu cevi ter stopil čez ograjo. Ko je bil čez, je puška počila in strel mu je šel skoz dlan. Težko se ji predstaviti njeovo rano in bolečine. Sedaj se nahaja v mestni bolnišnici Salamanca, N. Y. in mu gre na boljše.

Zelimo mu skorajšnje okrevanje in povratek k starišču. Pozdrav!

Matija Hribar.

JUGOSLAVIA IRREDENTA

Jen Kubelik,

ki prebiva v Opatiji, kjer priredi priložnostno tudi kak koncert, se jo mudil te dni v Riom, kjer je v spremstvu čehoslovaškega zastopnika pri Kvirinalu posetil ministarskega predsednika Mussolini.

Združevanje občin.

Renče v Ilirje se združita v eno občino z imenom Renče (Ranzia). Občine Dornberg, Prvačina in Vogrško se združijo v eno občino z imenom Dornberg. Prvačina se je borila za to, da bi ostalo njenome ime na čelu združenih občini, teža Montespino se glasi bolj italijansko kakor pa Prebačina in tako so znagali Dornberžani.

Roparski napad.

Zidarski podjetnik Fran Tušar je bil napaden na cesti med Sv. Lucijo in Šentviško goro. Dva mlada človeka sta pritekla za njim in zahtevala od njega denar. Daljina je 30 lir. Napadalca sta zbrala. Orožniki so artilirali dva do mačina, ki pa tajita napad.

Zadovoljnil, da so jim znižali plače.

Inspektor sindikalne cone v Tržiču Formisanu je poslal generalnemu tajniku deželnih sindikatov Malehiorju brzjavno poročilo, da so kovinski delavci v Tržiču z disciplino sprejeli na znanje 5 odzničanje svojih plač na rimskem sklepnu. — Kompetentne oblasti vzpostabljajo, da naj nadaljujejo borbo proti draginju, to je, če treba, še lahko znižajo delavske plače! Ni treba dostavljati, da je fašistična brzjavka grla potvora delavcevega mnenja o znižanih plačah. Zadnje čase se je trgal tržaškim delavcem pri placi skoraj tečaj za tednom, tako da trpijo danes veliko pomanjkanje.

V Materiji v Istri
je dal tamošnji podestat sklicani vse starše ter jih je začel zmrzati s prase, ker nočno vpisati svojih otrok med balile ter je grozil vsem začasno le z globo 50 lir, kadar ne bo vpisal svojih otrok, za pozneje pa si pridržuje še hujšje kazni.

Kolera ob obali Vene-

zuelo.

BOGOTA, Colombia, 18. apr. Atlantska pristanišča Celomibio so pod karanteno za ladje, ki prihajo iz Venezuele, da se prepreči razširjanje kolere. Bolezen je nastopila na različnih ločkah obale v Venezueli.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"!

Gledališče-Glasba-Kino

SUBELJNOV KONCERT V CHICAGU

Kot je našim rojakom znano iz časopisa, je prispel pred tedni v Ameriko Anton Subelj, bariton ter opere v Ljubljani, ki je predelil v New Yorku dobro uspel koncert, s katerim je izzval laskavo kritiko svoje umetnosti. Slovenski umetnik namenava predelitev umetniške turneje po Ameriki, med drugimi večjimi naseljenimi, ki jih bo obiskal, bo tudi Chicago, kjer se bo vršil njegov koncert v nedeljo, 29. aprila, ob 3. uri popoldne, in sicer v dvorani S. N. P. J., 2657 So. Lawndale Ave.

Rojaki, naši narodna dolžnost je, da se v čim največjem številu udeležimo tega koncerta, da pokazemo, da nam tujina ni vzel srca in ljubljeni do naše rodne grader ter do njeve prekrasne pesmi, posebno če jo interpretira resničen pevec-umetnik!

Naj navedem nekaj podatkov iz njegovega življenja: — Anton Subelj je bil rojen na Rodeli pri Domžalah, v Sloveniji. Po vojni je vstopil v ljubljanski konservatorij. Leto 1922 je odšel v Berlin, kjer je študiral na "Visoki šoli glasbe in predstavljanje umetnosti" (Hochschule für Musik und Darstellende Kunst). Jeseni leta 1923 se je v Domžalah, v Ljubljani, kjer je vrnil Subelj v Ljubljano, kjer je bil angažiran na ondolni držoperi, kjer se je kmalu udejstvoval kot ena prvih moči. Kritiki niso študili s hvalo, kadar so pisali o njegovih nastopih; naj citiram nekatero:

Skladatelj Adamčič je pisal v "Jutru" z dne 7. decembra 1927, ko je ocenjeval "opero "Miloševa ženitev".

"V prvem aktu sem videl izredno posrečenega in izvrstno ustvarjenega Grabanetaša, kojega je kreiral gosp. Subelj".

"Slovenski Narod", 8. novembra 1926, poroča o mladiškem koncertu v Ljubljani:

"Nepopisno pa je razveselil otroke operni pevec gosp. Subelj, ki je zapel otroške pesmi Adamčiča in Musorgskija in svojim enostavnim, ali umetniškim prednašanjem vpirjal na otroške duše tako močno, da je bila vsa dvorana do krajinosti navdušena. Njegov glas je čudovito mehak in zadost močan, liričen bariton, ki je v vseh legah popolnoma uglejen".

Take in podobne so vse kritike o njegovih nastopih.

Za češki koncert je določil umetnik pester in užitkapln slediči sporel:

1. Del. — 1. Pavčič: Padale so evetne sanje...
2. Loewe: Pevec Tom.
3. Vilhar: Mornar.

SLON V KUHINJI

V Peckhamu na Angleškem je doživel to noč hišni gospodar Way čudno presenečenje. Zbudit ga je nenavaden truš v kuhinji. Šel je gledat in v prvev kuhi misil, da se mu sanja — v kuhinji je našel slona! Ni se mu pa bilo treba ščipati, da bi se zbulil, kajti že naslednji hip je začutil na obrazu nekaj vlažnega — bil je slonov riles.

Mož je sedaj spoznal "Babe-ja", slona, ki je imel svoje stanovanje v bližini. Slona so priklopili s težkimi verigami, da ne bi ušel; razen tega je prestano bil v hlevu strežaj, ki je pazil nanj — saj je slon veliko vreden. Ono noč so strežajoči brzjavno poklicali k umiročenemu očetu in "Babe" je ostal sam. Kakor pravi neprideljiv je tako izkoristil priliko, potrgal verige in se odpravil po mestu. Pot znamal. Prišlo je do ostrih bed, ki so privabilo mnogo rado vedenje. Množica se je postavila za šoferja. V teme je izgubljala bolnica vedno več krv in batu se je bilo, da na mestu umrje. To je redarja tako razburilo, da je potegnil revolver in se ustrelil z besedami: "Ne izplača se živeti na takih hudočembri in sebičnem svetu!"

Ko je izvedel za ta čin Spolnikov kazni, da bo priznjal, se je ustrelil v svoj hlev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili steti v krovu, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podvzamek kako korači plete nam.

4. Parma: Poslednja noč.

5. Musorgski: Večerna molitev.

6. Musorgski: Kikiriki.

2. Del. — Slovenske narodne pesmi: 1. Pavčič: Zagorski zvonovi.

2. Ravnik: Oj tu mlinar.

3. Ravnik: Gor čez izaro.

4. Pavčič: Megla u jezeri.

5. Adamčič: Zaspanec.

6. Verdi: Arija iz opera "Traviata".

7. Rossini: Arija iz opere "Seviljski brivec".

Kakor vidimo, se obeta češki Sloveniaem s tem koncertom dan, ki bo nudil obilo duševnega užitka in pravega srčnega razvedrila, zato naj ne bo nikogar med nami, ki se ne bi udeležil te umetniške predelitev! Udeležimo se vsi, brez razlike nazorov, zakaj slovenska pesem je vzvišena nad strankami. Zlasti naj ne manjka nikogar, kompa je toška zibelka v Domžalah ali bližnji okolici, kajti ta umetnik je v ožjem pomenu besede — njene gore list.

Pevski zbor "Sava", ki je zavzel iniciativno te predelitev, je povabil skupnemu sodelovanju vse češke slov. pevska društva, ker umetnik želi, da bi bila to skupna predelitev nas vseh, ki ljubimo slovensko pesem in umetnost.

Vstopnice v predpredaji po 75c.

pri blagajni \$1.

Kako je umrl Rasputin.

V "La Revue de Paris" popisuje knez Feliks Jusopov njegov konec takole:

Rasputin, neizobražen kmet in konjski tat, je bil rojen v neki vasi v Sibiriji. Lepega dne je izginil; misticizem pokvarjene verske skete ga je privabil, da je begel s'm in tja po samostanu. Izrabljal je svoj vpliv, svojo čudovito moč nad ljudmi svoje okolice, ki ga je smatrala za svetnika. Pravoslavna duhovščina je bila nanj opozorjena in ga je povabila v Petrograd. En sam korak je zastonoval, da je bil na dvoru, kjer mu je zlasti carica slepo zaupala. Znal je vzbudit vero vase kot v svetnika, tako da raznim govorom o njegovem razbrzdanem življenju in divjih orgijah na dvoru niso verjeli.

Ruski patriotje so poskušali izločiti Rasputina iz okolice carice, toda zaston. Njihov poraz se je smatral za nemško zmago. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je bil Rasputin na vrhu svoje moči. Odstranjeval je uradnike iz carjeve okolice in jih nadomestoval z lastnimi. Na ta način je prišel veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Rasputinov nasprotnik, na kavkaško fronto in je prezel car sam poveljstvo nad četami. Pri vseh najvažnejših in najtajnejših zadehah je bil Rasputin svetovalec. Radi tega ni čudno, če je Nemčija vedela o vseh russkih vojaških in političnih načrtih. Carica se ni dala povevati in je trdno verjela v Rasputinovo nadnaravnino moč. Prepričana je bila, da more le čudež rešiti bol, nega prestolonaslednika, da ga more točaj ozdraviti le Rasputin. Duma (ruski državni zbor) je debatirala o Rasputinovem vplivu pri carju, vlagale so se petje, toda Rasputin je ostal.

Meni prijazna družina me je uvedla v Rasputinov krog. Na ta način sem lahko spoznal njegove intrige in rodil se je sklep odstraniti tega "svetnika" iz Rusije. Nekega dne mi je Rasputin ponudil ministrstvo, na njegovo najvažje začudenje sem ponudbo odklonil. Pripomnil je, da ga prosile kar oblegajo. Vprašal sem ga: "Kako pa morete biti prav za prav pravični napram vsem poslike?" "K temu ali onemu ministru posljam svoje pismo ali pa vplivne osobnosti." — "Kaj storijo ministri vse, kar zahtevate od njih?" "Da," je zaklical, "prav vsak. Zankaj pa ne? Svoje položaje imajo itak meni zahvaliti. Dobro vedo, da, če hočejo križati moje načrte, je zanje usodno. Niti ministri pred sednik si mi ne upa nagajati. Pred kratkim mi je ponudil 50,000 rublov, če ostranim Protopopova iz urada. Carica sama mi je zelo uđana. Kaj naj store torej drugače, kot da me ubogajo? Vsak se me boji."

Moja zarota je zavzemala vedno širi obseg. Zadela me je vloga, da hodim k Rasputinu, da ne izgubim njegovega zupanja, in izjem od njega kolikor največ mogoče. Dolčili smo, da pride Rasputin 16. decembra 1917 v mojo hišo. Zvezčer naj bi ga bil pripeljal v avtomobil na dom, kjer je čakalo manj zastrupljeno vino in pečivo. Ko sem prišel k njemu, mi je pokazal

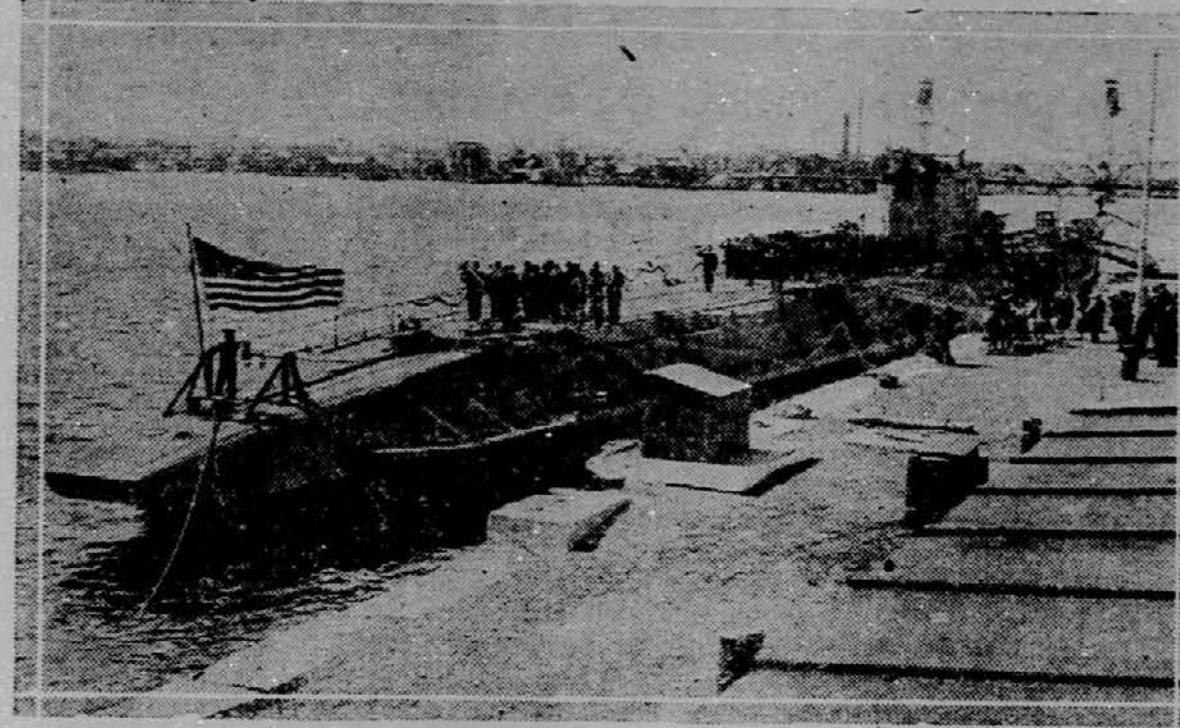
ADVERTISE in GLAS NARODA

KONJSKE DIRKE V ANGLIJI

Slika je bila vzeta v Sandown Park, Anglija. Konj, ki je gležalec najbližji, je "Clonlara". Odnesel je prvo nagrado.

NAJVEČJI SUBMARIN NA SVETU

je V-4, katerega so pred kratkim dovršili v Portsmouth, N. H. Na njem bo opravljalo službo 7 častnikov in 89 mož.

NAJNOVEJŠE SREDSTVO PROTI KAŠLJU

Kot pri hudi katarah, je spremljena zraka tudi kašlju in hripanosti dobré zdravilno sredstvo. V nekem zdravniškem časopisu pa je napisano: "V tem pogledu je zelo zanesljiv barometrični število zakonskih ločitev. V letu 1923 je bilo v Berlinu 8500 ločitev, leta 1924 že 5500. Najbolj klasična dejava ločitev zakonov je vsekakor Rusija. Hitro, kakor se zakon sklene, se izgradi 6.500.000 prebivalcev. Na prav tako lahko razdrži. Zadostuje le preprosta izjava. Obstaja pa leta 1925 35.431 ločitev.

ISČE SE ŠIVALKE
izvežbane na moških slamenih in "milan".

Columbia Hat Manufacturing Company, Inc., 588 Broadway, New York, N. Y.

Napetost med Anglijo in Egiptom.

Napetost med Anglijo in Egiptom se je zaradi ostrega nastopa novega egiptiškega ministrskega predsednika Nahasa paše proti zahtevam, izraženim v zadnji angleški "spomenici" zaostrišči do ekrajnosti. Londonška vlada se je sicer že posvetovala o nastalem položaju, vendar hoče pred odločilnim sklepotom počakati še na nove informacije angleškega visokega komisarja v Egiptu lorda Lloyda. Govorju pa je, da bom moral podvzeti energične in dalekosežne korake, ako se noče dati popolnoma iztisniti iz dežele Faraonov, ki danes glasneje kot kdaj zahteva zase absolutno neodvisnost.

28. oktobra 1922. je Anglija sicer priznala Egiptu samostojnost, toda stavila je novi svobodi omemitev, ki izvirajo iz skrbki za varnost prehoda skozi sueški kanal in za nadvladavo na Sredozemskem in Rdečem morju. Anglija si je tedaj pridržala zaščitni interesov tujev in tudi manjšin v Egiptu, "čebambu Egipta proti slabenemu tujemini napadu ali intervenciji", angleško nadoblast v Sudangu in varnost velikih komunikacijskih potov, ki vodijo skozi Egipt, zlasti pa okupacijo sueškega kanala.

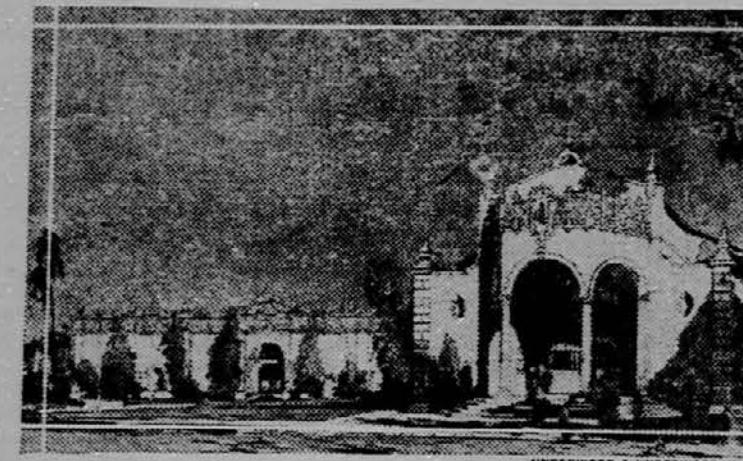
Egiptiški nacionalisti pa niso nikdar hoteli priznati teh omejitev, marveč so vedno zahtevali, da se morajo Angleži popolnoma umakniti iz Egipta in iz Sudana. Vsi egiptski kabinet zadnjih šestih let so se borili s problemom, kako najti kompromis med londonskim stališčem in nepopustljivostjo wafdistov, ki so obvladali parlament. Zaglavlje. Zivet in Sarvat paša so drugi zadrgili podlegli nerešljivosti tega problema. Nobena britanska vlada ni hotela in ni mogla

LOČITVE V ZAKONIH

Menda ni boljšega znaka za raznovrstnost in opečnost naše dobe kot so bolezni vobče, bolezni družbe in posebej. V tem pogledu je zelo zanesljiv barometrični število zakonskih ločitev. V letu 1923 je bilo v 5.7. zakonov, v Švicariji na 16, v Franciji na 21, v Nemčiji na 24, v Norveški na 30, v Švedski na 33, v Angliji na 96 in v Kanadi na 161! V Nemčiji se je 1913 ločilo 17.835 zakonov.

Po mirevni pogodbi je Nemčija izbruhnila svetovna vojna, je vsekakor Rusija. Hitro, kakor se zakon sklene, se izgradi 6.500.000 prebivalcev. Na prav tako lahko razdrži. Zadostuje le preprosta izjava. Obstaja pa leta 1925 35.431 ločitev.

RAZSTAVA V SEVILJI NA ŠPANSKEM

bo otvorjena meseca oktobra tekočega leta. V poslopu, ki ga vidi te na sliki, bodo razstavile Združene države svoje izdelke.

nje in premoženje tujev v stalni nevarnosti. Pri utemeljiti protesta se je londonska vlada sklicevala na pravice, ki si jih je izrecno pridržala v svoji zdodovinski deklaraciji iz leta 1922.

Nahas paša pa v svojem odgovoru prvi nič ne upošteva te deklaracije, marveč smatra angleški protest za nedopustno vmešavanje v egiptski notranje zadeve. Nova egiptiška vlada sprejem v celoti wafdistovski program in zahteva popolno in absolutno svobodo Egipta. Da ne bi bilo nobenega

zadene zadeve nadzoroval London. Angleške čete bi ostale ob sueškem prekopu, a v Sudangu bi se obdržal kondominij, kakršen je bil določen 1. 1899.

Egiptiški nacionalisti pa niso marali ničesar čuti o tem osnutku in so prisili vlado, da je 4. marca tudi ona odklenila načrt zvezne pogodbe, češ, da nasprotuje načelu neodvisnosti Egipta in da prisotnost angleške čet krši suverenost egiptiske države. Z vodstvom vlade je bil poverjen še nepopustljivejši Nahas paša.

Pod njim se je kriza v angleško-egipčanskih odnosih nevarno pojavila. Londonška vlada je v skrbih za svoje interese v Egiptu izročila kairskemu kabinetu protestni memorandum proti nekim zakonskim načrtom, ki jih egiptski parlament namerava sprejeti. Dočim je doslej n. pr. občinske predstojnike imenovala vlada, bi jih po novem zakonskem načrtu volilo ljudstvo. Drugi osnutek zakona razširja in olajšuje možnost amnestije in nošenja orožja. Tretji začonski projekt pa bi ukinil dosečaj veljavno prepoved demonstracij in omejitev zborovalne pravice. Anglija smatra, da bi sprejevale druga sila, če vrne Egiptu popolno svobodo. Šele tedaj ji bo prav, iskreni prijatlji.

Nobenega dvoma ni, da londonška vlada ne bo uslušala lepih želja Nahasa paše. Niti socialistična delavska stranka ni hotela, ko je bila na vladu pod MacDonaldom, odpoklicati angleških čet iz Egipta. Še manj bo kapitulirala konzervativna vlada pred intranšencem egiptskih nacijonalizma.

Nekaj o koži.

Dr. J. JAKŠA, specialist za kožne in spoalte bolezni.

Koža, ki pokriva naše telo in ga varuje pred raznimi škodljivimi zunanjimi vplivi, nima samo te očividne naloge, ampak še nešteto drugih, tako da je za vsakega dobro, če upozna točnejše nje sestavljene in delovanje.

Noben drug organ ne opravlja toliko različnih nalog kot koža. Predvsem varuje ves organizem pred vnanjimi vplivi n. pr. mehaničnimi, topotnimi, električnimi in svetlobnimi. Upravlja s svojimi napravami telesno topoto, izločuje iz krvi gotove snovi in je radi tega važna pri presnovi. Predvsem pa je po svojem ustroju varovalni organ. Sestavljen je iz treh plasti:

1. Povrhnica ali kožni epitel, ki je zložen v več skladih. Spodnji se trajno obnavljajo, na zgornjih, bolj površnih pa celice odmirajo, zaroženijo in sčesoma odpadajo.

2. Usnjica je gosto vezivo, v kateri se nahajajo kožne žlezne in sicer znojnice in lojnice. Ta plast je sestavljena z gosto mrežo krvnih žil, ki prekrivajo celo telo. V ravnini se nahajajo v preveliki meri v krvne žilice.

3. Podkožje ali kožni sklop, ki je zložen v več skladih. Spodnji se trajno obnavljajo, na zgornjih, bolj površnih pa celice odmirajo, zaroženijo in sčesoma odpadajo.

Prva plast, povrhnica, težko prepušča tekočine in plume, varuje nas pred izsušenjem in je zelo odporna proti okužitvi z bolezniškimi kalmi. Povrhnica je slab sprevidnik topote in elektrike, ščiti nas pa tudi pred kemičnimi poškodbami.

V svoji sestavi je koža zelo trdna, raztezna in elastična. Njeni glavni nalogi so: vskravanje, dlanjanje, izločanje znoja, maščobe, uravnavanje telesne topote. Obenem pa je važno čutilo.

Zdrava koža vskrava razmeroma zelo malo, če jo pa drgnemo ali pritisnemo, pa mnogo več. To nam služi mnogokrat pri zdravljenju kožnih bolezni, ali pri obolenju vsega organizma. Včasih pa povrhnico na različne načine omehčamo, da dosegemo hitrejši in močnejši učinek zdravil n. pr. raznih solnih raztopin in snovi, ki so pomembne v maščobah. Pri mnogih kožnih boleznih je itak povrhnica več ali manj raztrganja in je zato koža bolj sprejemljiva za zdravilne, pa tudi za škodljive snovi. Če je pa koža v velikem obsegu obolenja, obstaja nevarnost zastrupljenja za ves organizem.

Naša koža stalno diha. Iz zraka vskrava kisik in ga dojava organizmu; vendar se te vrši v zelo majhni meri. Radi tega dihanje morame paziti na snažnost. Pa ne samo radi tega, ampak tudi za to, ker oddajamo v zdravem stanju dnevno skozi kožo precej mnogih solnih vodnih raztopin in snovi, ki so pomembne v maščobah. Pri mnogih kožnih boleznih je itak povrhnica več ali manj raztrganja in je zato koža bolj sprejemljiva za zdravilne, pa tudi za škodljive snovi. Če je pa koža v velikem obsegu obolenja, obstaja nevarnost zastrupljenja za ves organizem.

Iz kalanov so naenkrat na več mestih pliali megoči ognjeni ziblji in stebri gostega dima. Požar se je z nevjetno brzinou in med silnimi eksplozijami razširil po kalanih v dolžinah kilometrov. Morariška požarna bramba je prihajala takoj na pomoč in je v kalanu vbrizgalila 50.000 litrov ognjevne vode potom izhlapevanja.

Razven tega so pa še zleze znojnice, ki izločujejo znoj. Potenčni n. pr. odvisno je od mnogih vplivov n. pr. od vročine, težkega stanja. Posobno važno je pa to potenčje za našo telesno topoto. Pri izhlapevanju potu se namreč telo občutuje.

Zdelej tega je znojnica, ki izločujejo znoj. Potenčni n. pr. odvisno je od mnogih vplivov n. pr. od vročine, težkega stanja. Posobno važno je pa to potenčje za našo telesno topoto. Pri izhlapevanju potu se namreč telo občutuje.

POTREBUJE SE 15 MOŽ

za delati bela drva: \$4.00 od klatre; dober gozd; prične se takoj z vrhovi. — Vprašajte pri: Fred

Wihny, 110 E. 3rd St., Condenserport, Pa.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MAKSIM GORKI:

VODNIK

Ze drugi dan sva hodila — dr. Polkanov in jaz — po vročem pešku ob bregu leno tekoče Oke. Dolgočasna nama je postalo preko revnih poljan, nad katerimi je žarelco poznamojsko solnce posebno vroče in vžtrajno ter grozilo zemlji s sunčem.

Doktor in jaz sva se bila večeraj o najvažnejših in najzamotnejših vprašanjih kulture in civilizacije že do konca pomenila. Ugotovila sva, da bo vse pronikajoči človeški duh rešil vse zagate in vožje socialne bude, razložil vse skravnosti življenja in oprostil človeka iz kaosa katastrof ter iz teme nesporazumov. S tem ga bo napravil Bogu podobnega.

A ko sva bila spraznila nahrbtnika svojega znanja in potrosila svojo modrost na dolgi pot pred sabo, kakor evtecie, nama je bilo še težje in dolgočasneje.

Proti poledneva sva trčila na pastirja, majhnega subjekta človeka s šeštinsto rdečo brado na osušenem koščenem obrazu. Zbral je bil svojo čredo ob reki in nama zaklical: "Iti bi morali po gozd, potem bi vam bilo manj vroče. Ta gozd je že star in se imenuje Muromski gozd. Ko ga prehodite, pride v Murom."

Gozd se je razprostiral ob hrebu reke kakor neprodorna modrasta stena. Obsegal je približno tri vrste. Zahvalila sva se pastirju in šla po poljski stezi skozi žito. Pastir je udaril z bijenim in zapil za nama: "Halo! Zugubila se bosta v gozdu! Pojdita v vas, tam je neki starec, ki se spozna — Peter. Za malo denarja, za dvajset kopejk, vas bo spremil!"

Sla sva v vas, ki je imela kakih petnajst hiš. Hiše so bile stisnjene na ozkem pobočju, ki se je dvigalo nad majhno reko. Le-ta se je zdela kot igračka in se je iztekel hitro, skoroda prestrašeno iz gola.

Sivoberadi, dobrohotno izgledajoči Peter, žalostno gledajoč s svojimi sivimi očmi, ravno popravlja sod. Brez besedi je poslušal naš predlog; debeli kmet pa, ki je opazoval Petrovo delo in mirno kadil svojo pipu, je pristavil. "On vas ba že dobro spravil tja. Je najboljši vodnik v vsem okraju. Pozna gozd, kakor svojo brado."

Petrova brada ni bila niti gosta niti dolga, on sam pa ni bil po svojem čednemu licu prav niž poteden kmetu. Bil je mirem in preudaren. Njegov obraz je bil mehak in vdan.

"No, dobro," je dejal in potisnil z nogo sod vstran. "Lahko gremo, se prekrizamo in gremo. Bom dobil petdeset kopejk!"

Debeli kmet se je bil očitno nečesa razveselil in začel je nenadoma živalino govoriti: "Petdeset kopejk! To je res počeni! Jaz bi za petdeset kopek ne napravil te poti. In ta mož se spozna. Z njim boste že proti večeru v Muromu. Ali ju pelješ po stezi?"

"Daj, po stezi," odgovori Peter stokajoče.

Sli smo. Peter je bil velik in vzhranjan, v roki je imel ogromno palico. Počasi je stopal pred nama, molče, kot da bi ga sploh ne bilo. Na vprašanja doktorjeva je odgovarjal kratko in miro: "No, dobro in slabo. Sme že vajeni te ga. Kako naj rečem? Seveda živimo dobro."

Ko je dejal: "Tadi mravlja živi

po navadi," se je doktor ves navdušil. Spomnil se je Wood, Lubbocka in Brehma in je govoril dolga in z občudovanjem o skrivnostem življenju mravelj, o skromni modrosti ruskega ljudstva in o zgovorni natančnosti njegovega jezika.

Ko smo prišli v gozd, je vzel Peter čepico z glave, se prekrižal in dejal: "Tu se sedaj začne gozd!"

Najprej smo šli po poti med debli ogromnih smrek. Njihove korinje so križale globoki pesek, v katerem so bile zarisané kolotečine, in so se fantastično zapletale kot mrtve sive kače ob poti. Ko smo prehodili pol vrste, se je naš vodnik ustavil, se ozrl proti nebnu, potrkal s svojo palico po deblu in stopil nato molče na stezo, ki je bila pod mahom in čisto majhnički skoro nevidna. Pod nogami so pokali suhi smrečji storži in motili veličastni molk: le-ta je zelo spominjal na tišino starih cerkv, v katerih že dolgo ni bilo službe božje, a se vonj gorkega kadila in voska še ni razblnil v noč. V zelenem mraku, ki so ga prešinili ostri solnčni žarki, so stali z zlatimi trakovi prevlečene smreke, porašene z zelenimi lisaji in sivimi šopki mahu. Skozi njihove veje se je svetlo sinje nebo.

Ko smo prodri vedeni globlje v gozd, se mi je zdelo, kot da je gozd nenadoma in čudevito oživel. Mesto slavka so živigale taščice. Bilo je vse polno škrlnatih drazov, ki so neuromorno stikali za smrečjimi storži. Kakor siva miška je tekal neulovljivi detelj preko drevesnih debel, enakomerno je trkala žolna po skorji, živilne sinice so žvgolele, rdeče veverice so skakale po zraku od drevesa do drevesa, pri tem pa iztezale svoje repe. In vendar je bilo tako tih, da je celo doktorju Polkanovu postalo jasno: v tem molčanju bi ne bilo namestu niti najmodrajše besede.

"Zajec," je rekel naš vodnik in zastikal: "Ah...."

Jaz nisem bil opazil zajeta. Pot — če je to sploh bila pot, — me je po svoji kapriočnosti priklenila naše. Tuintam, kjer je človek pričakoval, da bo ravna, je napravil dolgo, molče in pridno svoj kos klobase. Po tretji časi pa nam je pripovedoval: "Ni močno utajiti, ljubezni gospodje, zgrešili smo pot. Kam naj sedaj gremo, ne vem. Sami vidite, kakšen je ta dolgočasni gozd: — smreka stoji ob surreki, niti ni prestora vmes, nobenega znaka niti, da bi jih razločili. Da pa sem prišel na glas, da sem najboljši poznavalec gezda, to so si izmisli, da me zasmehujem, iz brezramnosti in zlobe. Vse to je le slab namen. In začetek vsega je bila opica. Tu, veste, pri Elatjimi, je stanovala poleti voda iz Moske. Imela je opico in ta prokleta živalica ji je nekoč ušla. Razumete: ta gozdnata žival je videla drevey in mislila je: 'Bože, tu so me spravili nazaj v Avstralijo. Brž ven skozi okno v gozd!' Ženska joče in vpije: — 'Kdor jo ulovi, dobri dejet rubljev!' Od tega je že dolgo in takrat je pomenilo dejet rubljev — kravo, ne pa ene opice. Javil sem se z drugim, da jo poščemo. Stiri dni in noči sem taval okrog radi te mreince. Trmast sem bil, in tudi revščina me je k temu silila. Koliko sem takrat prehodil v tem gozdu, sam ne vem več — gotovo sem napravil več kot sto vrst. Betiščijo, opico, sem kmalu našel, tekal za njo, ji kličal: Ks, ks, Maška, Maška! A imela je svoj značaj, skakala je od drevesa do drevesa, me dražila, pačila' obraz in bevskaško kakor mlada lisica. Ptiči so zanimali njo, porednic! Za ptici je tekala, a seveda se naši ruski ptiči ne dajo vjeti. Kljub svetuji trmi sem se stvar navlčil in tudi laktoma me je mučila: od jagod človek ni sit. Ljubega Boga sem prosil, naj ji da surt! No, končno se je spehal, bil sem na preži na to grdo stvar, in ko je sedela na

"Kmalu pride sedaj prepad", tako nas je polgonia zelo narahlo pripravljal Peter. Dve vrsti dalje sem ga vprašal: "Kje je prepad?" "Najbrž sem šel nekoliko bolj v stran," je rekel starec, pogledal proti nebui in pristavil: "Da, ta zajec."

Dr. Polkanov je poizvedoval: — "Ali smo zašli?" "Zakaj to mislite?" vpraša vodnik.

Ko je začel prihajati mrak in smo bili zelo utrujeni, nam je postalo jasno: zašli smo. Doktor je to starec zopet uljajno naznačil in dobil zanesljiv odgovor: "Bil sem že štiridesetkrat tu. Še eno vrsto, pa pridemo do kolovala, ki vodi do kupa pepela. Ko ta kup obdenio in pridemo zopet v gozd, bomo videli pred seboj že Murom."

Ko je dejal: "Tadi mravlja živi

VARUJTE
SVOJE
LEDICE

GOLD MEDAL
HAARLEM OIL

Vsi lekarji. Tri valizoti.
Ne vzbudite ponaredbo.

SEDAJ!

Izbrite se "zavratnih bolezni". Ozdravite si telo s tem, da si očistite kri strupu, ki počasi zastupi na nečelne ledice, jetra in črevanje. Lalko se zanesete na slavno, staro holandsko domče zdrobilo — ki je v rabi že iz 1626. Originalno in pristno.

PRAV VSAKDO — kdor kaj, ilče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prada; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

— MALI OGLEDI v "Glas Naroda"

KIP SV. FRANČIŠKA ASIŠKEGA

Ustanovitelja frančiškanskega reka. Kip je postavljen v Milanni.

nekvi veji, sem jo dosegel s palico. Padla je na tla, lezla še kos dalje.

Bal sem se, vzeti jo v roke, malinil

še enkrat po nji, začivila je — in

bila mrtva! No dobré, vrag te vzemši

sem si mislil, jo pobral in odnesel.

Z žensko stvar ni bila tako eno-

stvana. Dala mi je mesto deset rubljev, sedemdeset kopejk. "Crknje-

ne opice ne rabim," je dejala. —

V tem trenutku se je začelo moje

trpljenje. Če so v cerkvi kradli,

pričej se je prišli k meni, pričej so

me prijeli: "Pojdi, Peter, tři poznas

gozd, poišči tatove!" Če komu u-

kradejo konje, ne napede, naj

isčem: Če pridejo loveci, jih moram

spremiti. In tako se mi godi, pozi-

mi in poleti. A imam vendar hišo

in gospodinjstvo! In vedenje pravijo,

policijski pristav in drugi: "Ti

poznaš gozd, ti ne umneš!" Pri-

pravili so me do tega, da sem sam

verjel, samega sebe goljušal, sam

ne postraniške dohoške. Kajti zdra-

misli: jaz poznam gozd. Pogumno

vemu človeku se more na leta brez

jo tudi malinem v gozd.

Ko pa škodo 10—12-krat puščati kri.

To pride v gozd, vidim, da nicesar

da tudi v Ameriki ne manjka ideal-

ne poznam. A ljudem povedati, da

nih ljudi, ki so vedno pripravljajo-

ni datih del svije krvib brezplačno

In koliko sem jih že vidil, sam ne

bližnemu v korist. Tako se je ne-

vem števila. Pa je prišel učenjak

iz Moskve in dolobil so me, da mu

izjavil, da je bil nekaj, da nekaj,

da nekaj, da nekaj, da nekaj, da nekaj,

